

Leeractiviteit over constructieve kritiek

Designed by Ann Busschots
Sint-Jan Berchmansinstituut, Puurs, Belgium

Welkom aan boord!

Constructieve kritiek

Tijdsduur: 1 lesuur

Leeftijd leerlingen: 12 +

Denk voor jezelf aan een voorbeeld dat past bij “kritiek”
Bespreek enkele voorbeelden met de klasgroep

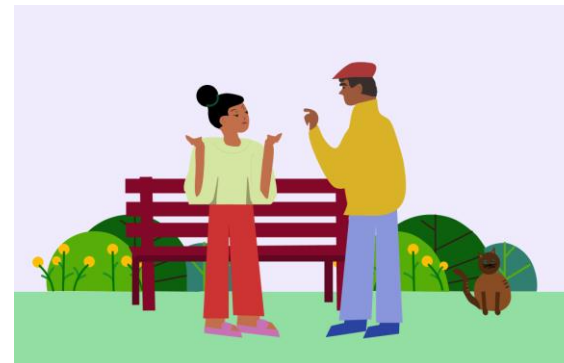
Kritiek?

Wat is de
betekenis
van
"kritiek?"

Kritiek = een beoordeling van gedrag of een prestatie en dit van jezelf en/of van anderen. De beoordeling kan zowel negatief als positief zijn.

Vaak denken we bij “kritiek” aan negatieve opmerkingen, maar dat is te beperkt....

Oefening

Merk jij verschil op?

1 Die trui is lelijk

2 Jouw presentatie was echt leuk

3 *Jij bent altijd boos op mij*

4 Het was zo fijn dat je wachtte op mij!

5 Je verbaasde me met je test. Waw!

Twee vormen van kritiek

- **Positieve kritiek** = het benadrukken van de goede aspecten in een persoon zijn/haar gedrag of prestaties
- **Negatieve kritiek** = het benadrukken van de minder goede aspecten in een persoon zijn gedrag of prestaties

Positieve kritiek- reflectievragen

Positieve kritiek = de goede aspecten in een persoon zijn gedrag of prestaties benadrukken

- Kan je een voorbeeld geven van een ontvangen positieve kritiek van afgelopen maand?
- Wat is volgens jou goed aan het ontvangen van positieve kritiek?

Voordelen van ontvangen positieve kritiek

Positieve kritiek = benadrukken van de goede aspecten in een persoon zijn gedrag of prestaties

Voordelen:

- Het versterkt het positieve zelfbeeld van de persoon
- De persoon zal het positieve gedrag meer stellen doordat het beloond werd
- Het versterkt de band tussen twee mensen

Opdracht: Geef nu een ECHT voorbeeld van positieve kritiek aan je buurman in de klas!

Negatieve kritiek- reflectievragen

Negatieve kritiek = het benadrukken van de minder goede aspecten in een persoon zijn gedrag of prestaties

- Kan je een voorbeeld geven van een ontvangen negatieve kritiek van afgelopen maand?
- Wat is volgens jou goed aan het ontvangen van negatieve kritiek?

Hoe reageer jij meestal op het ontvangen van negatieve kritiek?

Kies hier!

- “Meestal neger ik het en ga ik het uit de weg”
- “Ik maak een grapje om het onderwerp te ontwijken”
- “Ik bevries en weet niet goed meer wat te doen”
- “Ik verdedig mezelf met excuses”
- “Ik verdedig mezelf met de anderen ook te bestoken met kritiek”
- “Ik neem de kritiek mee en probeer ermee aan de slag te gaan”

Negatieve kritiek-reflectievragen

Negatieve kritiek = het benadrukken van de minder goede aspecten in een persoon zijn gedrag of prestaties

- In vele gevallen houden mensen er niet van om negatieve kritiek te ontvangen omdat ze beginnen twifelen aan zichzelf of ze denken dat anderen hen niet aardig meer vinden
- MAAR ...kan het goed zijn om negatieve kritiek te ontvangen?
Waarom?

Voordelen van het ontvangen van negatieve kritiek

Negatieve kritiek = het benadrukken van de minder goede aspecten in een persoon zijn gedrag of prestaties

Negatieve kritiek ontvangen kan GOED zijn omdat:

- Je eruit kan leren en kan groeien als persoon
- Het brengt een gevoel van echtheid en eerlijkheid in de band met de andere

Wat denk jij van de volgende aanpak ?

[Is this the nastiest X Factor judge response ever?](#)

Kijk naar de video op Youtube **“Is this the nastiest X Factor judge response ever?”**

- Was de jury respectvol naar de zanger toe?
- Vond je bepaalde woorden ongepast? Welke dan?
- Welk effect zou dit kunnen hebben op de kandidaat?
- Wat vind je van de reacties van de andere juryleden?
- Hoe zou het jurylid op een andere manier kritiek kunnen uiten?

HOE geef je constructieve negatieve kritiek?

- Ga terug naar je eigen voorbeeld van bij het begin van de les
- Welke goede handelingen deed de persoon?
- Welke minder goede handelingen deed de persoon ?
- Bespreek met de klasgroep welke elementen belangrijk zijn als je negatieve kritiek geeft op een constructieve manier

HOE geef je constructieve negatieve kritiek?

Gebruik de ik-boodschap met volgende stappen:

1. Zeg de naam van de ontvanger van je boodschap (bijvoorbeeld “Peter”)
2. Start de boodschap met het woord “ik”. Zo maak je duidelijk dat je zelf een probleem hebt met iets
3. Zeg wat je voelt (bijvoorbeeld “ik voel me verdrietig”)
4. Zeg anderen wat je moeilijk vindt aan het gedrag of de prestatie van de andere (bijvoorbeeld “je loog tegen me op het feestje”)
5. Geef een argument of reden waarom je niet blij bent met het gedrag of de prestatie (bijvoorbeeld “Ik voel me uitgesloten”)
6. Geef een voorstel van wat de andere in de plaats van doen (bijvoorbeeld ‘Ik zou graag hebben dat je de volgende keer eerlijk tegen me bent”)

Oefening

Is deze boodschap een ik-boodschap of een jij-boodschap?

- “Moet je zo roepen. Hou gewoon je mond”
- “Dolma, ik heb hoofdpijn en het wordt erger als je roept. Zou je alsjeblieft hiermee kunnen stoppen?”
- “Papa, ik vind het niet fijn als je mijn kamer binnen komt in de ochtend. Dat is te druk voor mij. Kan je me alsjeblieft alleen laten? Ik zal mijn eigen alarm in de ochtend wel zetten”

Oefening op de ik-boodschap

Zet volgende zinnen in de juiste volgorde

- a) Kan je volgende keer wel op tijd komen?
- b) Demi, ik wil graag met jou praten over het samen naar school fietsen
- c) We kwamen een paar keer te laat op school aan omdat je zo laat bij mij arriveerde
- d) Ik schaamde me wat en vond het lastig om te laat te komen

Nu zelf oefenen....

Maak bij volgende situatie een ik-boodschap

Breng ze daarna met je klasgenoot vooraan in de klas (rollenspel)

Je hebt een job in de plaatselijke supermarkt en je moet de prijs van de groenten even checken voor een klant. Je krijgt hulp van een andere medewerker maar hij blijft wat langer weg in de winkel dan je hoopt. De klant begint te klagen waarom het zo lang duurt. Ze zegt dat het steeds hetzelfde is in deze winkel met de prijzen van de groenten...

Nog eens zelf oefenen...

Maak bij volgende situatie een ik-boodschap

Breng ze daarna met je klasgenoot vooraan in de klas (rollenspel)

Je zus/broer heeft de gewoonte om kledij uit je kleerkast te nemen en dit zonder te vragen. Je vindt dit echt niet leuk. Op een gegeven moment is je favoriete sweater verdwenen op de dag dat jij die graag wil aantrekken...

Een laatste keer hier oefenen...

Maak bij volgende situatie een ik-boodschap

Breng ze daarna met je klasgenoot vooraan in de klas (rollenspel)

Je buurvrouw plaats altijd haar auto dicht tegen je garage zodat je niet met je fiets binnen kan na school. Je durft niet te passeren want je zou de auto zo kunnen beschadigen. Maar je fiets kan ook gestolen worden als deze buiten blijft staan...

Laten we reflecteren!

Reflectie!

- Heb je iets nieuw geleerd vandaag dat je ervoor niet echt deed?
- Wat is iets wat je komende periode kan uitproberen in het geven van positieve en negatieve kritiek?
  - Welke ideeën heb je om anderen aan te moedigen om positieve en negatieve kritiek te geven?

**OPDRACHT: GA KOMENDE MAAND AAN DE SLAG MET DE IK BOODSCHAP EN TOON HET OP DE TEST VOLGENDE MAAND EN/OF OP HET EXAMEN DAT JE DIT LUKT.
DENK AAN DE STAPPEN!**

Evaluatie van deze sessie (leerkracht en leerlingen)

[Active Citizenship Compass Evaluating Learning activity - Formulier invullen](#)

